

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 141 094/99-011139
Signatura: bn1cs102

Oblastní pracoviště č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Bruntál

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení: Základní škola Město Albrechtice, Opavická 1, PSČ 793 95, okr. Bruntál

Identifikátor ředitelství: 600 131 947

Ředitel(ka) školy/zařízení: Mgr. Karel Knapp

Zřizovatel: Obec Město Albrechtice
Obecní úřad, nám. ČSA 10, 793 75 Město Albrechtice, okr. Bruntál

Příslušný školský úřad: ŠÚ Bruntál, Květná 64, PSČ 792 01

Termín inspekce: 23. - 24. února 1999

Inspektoři: Mgr. Ivan Tuček, Mgr. Olga Grossmannová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Hodinové dotace tříd pro daný vzdělávací cyklus, osnovy a časově tematické plány hospitovaných předmětů, rozvrh hodin, zápisy z pedagogických rad, třídní knihy, hospitační záznamy ředitele školy, výroční zpráva školy a výroční zpráva o hospodaření, grafické výstupy žáků, zápisy z přímého pozorování vyučovacích hodin.

Pozn.: Kvalita sledovaných oblastí je hodnocena uvedenou hodnotící škálou:

vyňikající	nadprůměrný	spíše nadprůměrný	průměrný	spíše podprůměrný	podprůměrný	nevyhovující

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Výuka českého jazyka a matematiky na 1. stupni probíhá převážně v kmenových třídách. Vyučovací hodiny, v nichž žáci pracují s výukovými programy, probíhají v počítačové učebně.

Pro výuku českého jazyka na 2. stupni je zřízena v jedné z kmenových tříd poloodborná učebna a pro výuku matematiky (konstrukční úlohy v geometrii) je využívána učebna hudební výchovy, v níž je umístěn nový typ tabule. Většina výuky je však

realizována v kmenových třídách. V příslušných kabinetech jsou uloženy učební pomůcky, učební texty, příručky a fond učebnic pro šestý až devátý ročník. Pomůcky jsou pro oba stupně zastoupeny v dostatečné míře, jsou funkční, využívány ve výuce. Postupně je prováděno doplňování a modernizace.

Na škole je zřízena žákovská knihovna s dostatečným množstvím publikací. Ta je pravidelně doplňována a funkčně využívána učiteli i žáky.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti pro výuku sledovaných předmětů jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků vyhovující, jsou tedy hodnoceny jako nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Organizace vyučování odpovídá ustanovením § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole. Výuka českého jazyka a matematiky je podle organizačních možností většinou zařazována do prvních třech vyučovacích hodin.

Pracovní prostředí pro žáky a zaměstnance školy je optimální (dostatečné osvětlení, žádoucí teplota, čistota). Učebny jsou vybaveny žákovským nábytkem splňujícím antropometrické podmínky. Nábytek je udržován. Společné prostory školy a třídy mají promyšlenou koncepci výzdoby vycházející z úzké spolupráce s odbočkou Soukromé umělecké školy v Krnově, která má ve škole pronajaté prostory.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ze sedmnácti vyučujících sledovaných předmětů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovených přílohou č. 1 k vyhlášce č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců deset vyučujících, zbývajících sedm splňuje pouze podmínky pedagogické způsobilosti. Z toho vyplývá, že vzhledem k počtu vyučovaných hodin je na 1. stupni učeno aprobovaně 46,5 % hodin českého jazyka a 50 % hodin matematiky, na 2. stupni 87,5 % hodin českého jazyka a 77,8 % hodin matematiky.

V současné době si nikdo z vyučujících nedoplňuje vzdělání studiem.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem lze hodnotit tuto oblast jako spíše nadprůměrnou.

4 Plnění učebních osnov

Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Ve všech sledovaných hodinách probíraná látka souhlasila s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, zápisy v třídních knihách a časově tematickými plány.

Plnění učebních osnov je hodnoceno jako nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Cíl a obsah jednotlivých vyučovacích hodin byl posuzován z hlediska naplňování učebních plánů a jim odpovídajících osnov. Činnost učitelů byla sledována se záměrem posoudit jejich organizaci práce, volbu forem a metod, které odpovídají současným trendům vyučování, schopnost diferenciací a způsoby kontroly a hodnocení. Dále byla posuzována úroveň komunikace, tvořivost a kreativita vyučujících, využívání vhodných pomůcek a podmínky, v nichž vyučovací proces probíhá.

Český jazyk

Úroveň výuky českého jazyka byla posuzována na základě sedmi provedených hospitací, čtyř na prvním a tří na druhém stupni.

Ve všech vyučovacích jednotkách byly stanoveny vyučovací cíle i obsah učiva.

Organizace výuky a volba forem a metod v jednotlivých hodinách vycházela především z momentálních potřeb vyučujících vzhledem k probíranému učivu a stanoveným cílům. V ročnících prvního stupně převažovalo cílené střídání činností s prvky skupinové i samostatné práce, zařazování relaxačních technik, slabším a problémovým žákům byla ze strany vyučujících poskytována individuální péče, učitelky dbaly na upevňování pracovních a hygienických návyků. Ve výuce žáků druhého stupně byl převážně volen frontální způsob výuky, v ojedinělých případech bylo zařazeno problémové učení a práce s informacemi. V jedné vyučovací hodině byly zvolené formy a metody práce vzhledem k cílům neefektivní.

Znalosti a dovednosti získávali žáci většinou v žádoucím rozsahu s ohledem na jejich individuální tempo, téměř vždy jim byly vytvořeny podmínky pro uplatnění vlastní aktivity. Zpětná vazba mezi vyučujícími a žáky byla průběžně zajišťována formou motivačně pozitivního slovního hodnocení i hodnocení klasifikačními stupni se zdůvodněním. Domácí úkoly byly zadávány účelně a v přiměřeném množství. Kontrolní práce (slohové práce a kontrolní diktáty) odpovídají svým obsahem, rozsahem a četností potřebám k posouzení úrovně znalosti žáků. Písemné žákovské práce jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány a opravovány, žáci však nejsou důsledně vedeni k uvědomělé práci s chybou.

Výuka českého jazyka je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Matematika

Hospitováno bylo šest vyučovacích hodin na prvním a druhém stupni školy. Stanovené cíle ve vyučovacích hodinách byly vždy splněny. Podařilo se vytvořit, pohloubit a upevnit daný jev a systematizovat jej v širších souvislostech. Žáci získávali vědomosti a dovednosti v žádoucím rozsahu a tempu. Numerickém počítání byly vždy aplikovány do slovních úloh.

Výrazně pestřejších metod a forem práce bylo využito ve výuce mladších žáků (motivační hry, práce ve skupinách, soutěže, aplikace do denního života, využití pomůcek atd.). Vycházely většinou z momentálních potřeb, byly adekvátní vzhledem k věku žáků i probíranému učivu a vzhledem k cílům byly efektivní.

Na druhém stupni převládal frontální způsob výuky se zaměřením na individuální práci žáků. Chyběla zde diferenciací náročnosti zadávaných úkolů zejména v oblasti individuálního procvičování staršího učiva a zadávání domácích úkolů.

Odpovědi žáků byly spíše jednoslovné, doplňovaly věty vyučujících. Závěrečná část vyučovacích hodin měla vesměs hodnotící charakter výkonu žáků, téměř ve všech hodinách však chybělo shrnutí podstatných jevů probrané látky.

Vzhledem k použitým metodám a formám práce byla aktivizace žáků vyšší na prvním stupni. Verbální hodnocení mělo motivační charakter, byla prováděna i klasifikace. Kontrolou žákovských knížek byla zjištěna dostatečná frekvence informovanosti rodičů o výkonech žáků. Vztah mezi vyučujícími a žáky byl vstřícný a kamarádský.

Grafické práce žáků jsou pravidelně kontrolovány a vyhodnocovány. Rozbor písemných prací je převážně zaměřen na posouzení globální úrovně třídy ve sledovaných oblastech, pouze ojediněle je prováděn až k jednotlivým žákům.

Práce metodického sdružení učitelek 1. stupně a předmětové komise matematiky na 2. stupni má neformální charakter a v převážné míře je zaměřena na sjednocování používaných učebnic, učebních textů, nákupu pomůcek, vzájemnou metodickou pomoc atd.

Výuka matematiky hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že vyučující naplňují zvolené vzdělávací programy. Učivo bylo v souladu s příslušnými osnovami. Výrazně pestřejších forem a metod práce je využíváno ve výuce prvního stupně. Žáci mají zažitá základní návyky a dovednosti.

Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

V průběhu inspekční činnosti nebyly zadávány testy k zjištění úrovně vědomostí žáků. Přímým pozorování ve vyučovacích hodinách bylo zjištěno, že znalosti, dovednosti a návyky žáků jsou na odpovídající úrovni vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a standardům. Z žáků druhého stupně dosáhlo 36,7 % vyznamenání. Z pátých ročníků odešli po ukončení školního roku tři žáci na víceletá gymnázia a z čtyřiceti osmi vycházejících žáků bylo přijato třicet na střední odborné školy.

Škola zatím nemá vypracovány vlastní srovnávací testy, v omezené míře využívá nabídky testů jiných organizací.

Ve sledovaných předmětech škola pořádá školní kola Pythagoriády, Matematické olympiády, soutěže Klokan, Olympiády v českém jazyce a recitační soutěži. Úspěšní žáci postupují do okrskových a okresních kol, kde se umísťují do desátého místa. Opakovaně dobrých výsledků dosahuje škola v okresní literární soutěži Studený svět.

Učitelé poskytují žákům radu a pomoc, k utváření všeobecné kulturnosti vystupování a prezentace vzájemných vztahů přispívá i korektní jednání s žáky ze strany učitelů i ostatních zaměstnanců školy.

Tato oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Na základě zjištěných a uvedených skutečností lze hodnotit sledovanou oblast *podmínky a průběh vzdělávání* jako **spíše nadprůměrnou**.

Při kontrole dodržování obecně závazných právních předpisů ve smyslu zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, nebyly zjištěny nedostatky.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu Mgr. Ivan Tuček v.r.

členové týmu Mgr. Olga Grossmannová v.r.

V Bruntále dne 5. března 1999

Přílohy: -----

Inspekční zprávu jsem převzal dne 9. 3. 1999

razítko

Podpis ředitele školy Karel Knapp v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Albrechtice	29. března 1999	141 129/99-011139
Školský úřad: Bruntál, Květná 64	2. dubna 1999	141 140/99-011139

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Bez připomínek ředitele školy.